

Ur Vifolka härads dombok

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

s 5, **1599 den 30 januari**, i Liunga, i k majt:s fogdes närvaro välaktad man Suenn Månsson.

Nämnden

Joenn i bredegården	Töres i örestadh
mårthen i berga	nils i wlgu
Jönns i skoneberga	oluff i hult.rstadh
Lasse ibidh	marcus i Russetorpa
marthen i wäst.rlössa	måns i boo
pär stafuenss.n i wijby	måns i mörby

s 5-6 [fragment i A1a:1]

Kom för rätten Nils i Skoneberga och kärade _____ sin ed på lagboken att han viste wi__
rätten att den var hans.

[ovan notis som den står i renovationen i Göta hovrätt]

Kom för rätta Nils i Skoneberga och kärade till Håkon sin granne, att han hade tagit ett skjut [skiutt]
och red till Linköping [Lijnkopingh] olovandes, men han gjorde sin ed på lagboken att han visste icke
rättare än det var hans.

s 6

Lasse i Karleby därefter dräng hade legat med en kona benämnd Brita och bedrivit lönskaläge med
henne. Blev fäld att giva kong.n råg 1 ½ spann häradshövdingen Råg ½ spann.

s 6

Kom för rätten två bönder från Västergötland, voro hemma i Skånings hd, som talte till Per i Hultersta
om ett dråp som för benämnde Per var kommen uti och för.ne Pär säger att honom dreff? nödh till.
Därför blev av sagt att P. skulle hava samma vittne till nästa ting.

s 6, **1599 den 4 maj**, var ting vid Liunga i kronans fogdens närvaro välaktad man Suen
Månsson.

[här är det fel inbundet så tinget fortsätter på s 11]

s 11

Nämnden

Töres i Öiestadh [”Årestad” i renov]	Lasse ibid
Lasse i torpa	Mårthen i berga
Måns i Årestadh	Harald i sparringhe
Oluff i Hultstadh	Måns i boo
Joen i bredegården	Marcus i Russetorp
Jönns i skoneberga	Nils i Uglu

s 11

½redie dag ping dag blev laga syn som äh.r 12 i nämnd till att syne en F: N. Hertigh Carls tomptt att syna i Hale i för.ne härad.

s 11

Tingsfördes Erik Suenssons hustru i Salarp [klämma över i original] där hon hade stolat en gååse från Per i Olstorp. Blev benåd av målsäganden.

s 11-12

Kom för rätten Joenn Andersson i Öiebroo och kärade till Måns i Aspagårdenn i Öjebro där Måns ville kännas vid en Galth så hade för.ne Joenn 3 bofasta dannemän [bolfaste dannemändh] som är Måns i Väststerlössa och Lasse Olsson i Forssa och Joenn Giordsson ibid och höllo med sin ed att samme galt hörde Joen Andersson till. Därför blev honom Galthen tilldömd.

s 12

Tingsfördes Måns i Aspagården, där han hade skällt Joenn i Öiebrodh för en uim.rligh tiuff så efter för.ne Måns fram härdade inför rätten och bekände att han sådan ord låtit falla på för.ne Joenn. Därför blev han efter 20 Cap i Tingsmåla Balken dömd till 40 mkr.

s 12

Tingsfördes Nils i Stora Hargh där han hade slagit Marit Persdött.r i Kierlarp 2 blånader. Blev avsagt att giva 6 mkr till treskiftes efter det 13 Cap i Såråmålsbalken med vilja.

s 12

Börie i Olstorp kärade till Lasse i Forssa om en svedja som Börie hade huggit. Blev avsagt att Lasse skulle giva Börie 4 mkr till en god förlikning.

s 13

Suen Andersson i Möleby fäste 6-mannaed för en kona benämnd Anna han skulle hava lägrat, därför fäste han 6 manna ed.

s 13

Kom för rätten Lasse i Räffuetomptta i Åsbo socken och klagade till Pär i Frostadh att han haver sålt Ingeiwastorp i Göstrings härad en gård och han haver sålt honom wr slakten. Blev avsagt att Pär skulle taga sina peng.r igen in i slakten och Per skulle böta 3 mkr ohemult [”ohimelt” i renovationen] haver sålt.

[nedan endast i renovation]

Nämndes syn på Olstorp 12 män.

s 16, **1599 den 5 juli**, ting i Liungha i kronobefallnings män närvaro välaktat man Suen Månsson [detta ting kommer efter det 21/8 i renovationen – som i originalet]

s 16, Nämnden

Töres i Öiestadh

Måns i väst.rlössa

Harald i Sparlinghe

Måns i boo

marcus i Russetorp

s 17

Lasse i torpa

mårtenn i bergha

Oluff i ulterstadh

Lasse i skoneberga

Jönns ibid

Joen i bredegården

s 17

Samme dag kom Måns Hansson i Gogalössa [Govlösa] och tilltalade Erik Olsson i Skoneberga att han och andre hade pantat Måns för kyrkebyggning så efter det var hela socknens befallning att så ske skulle blevue de därom förlikte.

s 17

Kom för rätten Jacob Andersson i Skänninghe och kärade till Måns i Aspagården om 2 skedar som hade sålt hans fader och Måns farbroder hade samma skedar i pant och S. Anders Månsson hade tagit för benämnde skedar ifrån honom därför blev så av sagt för. ne Måns skulle tala sin farbroders barn till, och efter deras fader är nu död, och de skulle söka Anders Månssons hustru och hans barn som efter honom ärvt haver och komme sedan till nästa ting.

s 17-18

Kom för rätten Söffrind i Mogatha och gav itll hænna och om en skytta som Jönns i bergh haver slagit ett fult sår med en kniv. Blevue förlikte och skulle giva honom 4 lod sölff, och Nils i Hyppinghetorp var god därför men nu nekar Nils härtill. Därför haver Nils fäst lagmän, men sårålet blev Nils i bergh fälld till 20 mkr till 3 skiftes efter det 6 Cap i Såråmalabalken med vilja.

[nedanstående endast i renovationen]

Tingfördes Suen i Oghebro där han haver slagit länsmannen i _____ och därför utfäste 4 dal. till treskiftes.

s 18

Lasse Personn i Hemelsby blev frigjord för den spannemål som Tollstad socknebönder kräva som han länt Her Hindrik efter Her Erik säger att det är betalt och Her Hindrik skall komma till nästa ting och bevisa med sin räkenskap eller betalat.

s 13, **1599 den 21 augusti**, laga ting vid Liunga i k maj:ts fogdes närvaro välaktad man Suen Månss.n

s 13

Nämnden

Oluff i Hultestadh	Lasse i torpa
töres i öiestadh	Lasse i skoneberga
marcus i Russetorp	Måns i boo
Joenn i bredegården	marthen i berga
Jönns i skoneberga	Harald i sparringhe
Hemingh i mörby	Måns i västerlössa

s 14

Oluff i Hultsta kärade till Oluff i Kättekello om 1 tunna [t.a] råg som Oluff skulle vara skyldig 1 T.a råg Oluff fader i Hultestadh därför fäste han 6 manna ed.

s 14

Blev av sagt samme dag att Suen i Hamblarp skulle fly sig vittne att Oluffs fader skulle giva Suen nåkre pening.r

s 14

Göttar i Gogarp kärade till Måns i Gogarp där Måns hade skällt Giöttar för en vitterlig tiuff, det han och efter framhårdade inför rätten, så efter han icke kunne bevisa. Därför blev Måns fälld till 40 mkr efter det 20 Cap i tingsmalabalken till 3 skiftes.

s 14

Suen Andersson i Hablarp gick lag för det han skulle hava lägrat ett kvinnfolk benämnd Anna, desse vore hans lagmän: Oluff i Kättekulla [Kattkälla], Suen i Hablarp, Nils Månsson ibid, Suen i Egby, Harald ibid.

s 14-15

Töres skomakare, som är skomakare i Vifolka härad, hade lägrat Håkons knekts hustru benämnd Brita, så eft. för.ne Töres bekänt att han icke mycket wederuågha, därför blev han på överhet.s vägna benådat till 10 daler till 3 skiftes.

s 15

Samme dag tingsfördes Nils Karlsson i wglu [Ulje] där han skulle hava lägrat Måns hustru i wglu, där som hwn och det bekänt, men för.ne Nils han nekade därtill men hwn betygade honom att Nils skulle hava lägrat henne först i hennes stuffua och Nils skulle giva henne 4 öra pening.r men Nils Carlsson i wglu fäste 12manna ed för det han icke hade lägrat Måns hustru i wlghu.

s 15-16

På denne dag kom för rätten denne Anders Gunnarsson, där han är wnder Anders Linderssons fana och är boendes i Väst.rgötland och var kommen i skade för Måns Hansson i Gogalössa [Govlösa]. Där han haver slagit för.ne Måns Hansson ihjäl, så haver det sig tilldragit att denne Anders Gunnarsson han hade en syster dött.r som tjänte för.ne Måns Hansson och hade henne lägrat så begynte för.ne Anders och måns till att träta och i det samma språng Måns ut efter en öxa och i det samma gick han wtt och lade sig i en höladu till att sova och sedan kom Anders wtt och gick wtt i andre gården och strax därefter språng Måns wtt och fick en öxa och begynte till att hugga till Anders i det samma fick Anders till sin byssa och sköt Måns ihjäl. Detta vittnade Nils i Gogalössa och Jönns Nilsson ibid blev saken skjuten till överheten.

s 18, **1599 den 6 oktober**, ting vid Liungh och i kronones befallnings mäns närvaro välaktat man Suen Månsson

s 19

Nämnden

Mårthen i berga	harald i Sparringhe
Hemingh i mörby	måns i boo
lasse i torpa	Joen i bredegården
Oluff i Hulterstadh	Jönns i skoneberga
Töres i Öiestad	måns i wäst.rlössa
marcus i Russetorp	

s 19

Töres i Mörby kom för rätten och berättade att han hade köpt en soo av en knekt benämnd Lasse i Mörby och Mårten i Berga hade köpt samma soo tillförenne. Blev av sagt att Mårten skulle lagsöka för.ne Lasse därom till Wastena Råstuffua efter den bor där.

s 19

Abbell Perssonn bjöd upp sin del i skattegården i Härstadh.

s 19

Oluff i Hulterstadh kårade till Oluff i Kättekulla att Oluff hade lovat för 1 t.na råg, blev avdömt efter det 12 Cap. i köpmålabalken att Oluf skulle betala Oluf i Hulterstad samma råg t.na.

s 20

Nils Carlsson [”Karsson” i originalet] i wlgu gick sin lag för det kvinnfolket Måns hustru i wlgu som han skulle lägrat. Denne voro hans lagmän: Anundh i wlgu, Inghe ibid, Lasse Arffuidhsson ibid, Måns i Skåkebråtha, Måns i Hagby, Hans i Hydinghe, Joen i Sparringhe, Hans i Liunga, Anders i Igelstadh, Per i Wästerlössa, Måns i Hakeredh.

s 20

Kom för rätten Fråsten i Kullerbro och talade till Hans i Liunga att han var skyldig för ne Fråsten 9 spän korn och något annat mere som för ne Hans var honom skyldig så efter Fråstenn hade 3 vittne, här på blev avdömt att Hans skulle betala Fråsten samma korn.

s 20

Lasse i Biörsbo blev dömt till 12 öre för löckningh och oliudh.

s 20-21 [delar fragmentariska i originalet]

Samme dag kom för rätten Per i Hulterstadh som var kommen i skada för en hoffman benämnd Anders Månsson, där han hade slagit för ne Anders iell s.a efterför ne Pär hade goda vittner att] Per gjorde samma gärning. Därför blev efter det 12 Cap i dråpmålabalken bot och lag så för ne Pär haver utfäst 80 mkr ortuger och vare fri för kongh saken.

s 21 Denne två dannemän äre tillför ornat att hava häradskistan i wäre som är Lasse i Torpa och Hemmingh i Mörby.

Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt

avskrivet av Henrik Mosén

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna
